

دانشگاه

دوشنبه ۳ دی ۱۴۰۳

۰۱۵۸

شماره ۴۳۱۱

۱۳۳۲

FARHIKHTEGANDAILY.COM

۰۱۵۸

FARHIKHTEGANONLINE

صادرات محصولات خلاقانه از ۷۱۳ میلیارد دلار عبور کرد

اقتصاد ۲٫۳ تریلیون دلاری صنایع خلاق در جهان

پرستو توکلی

مترجم

اقتصاد خلاق به‌عنوان یکی از بخش‌های کلیدی و پویا در اقتصاد جهانی، با سرعتی چشمگیر در حال رشد است و سهم قابل توجهی در توسعه اقتصادی، اشتغالزایی و تجارت جهان دارد. در دنیای امروز، اقتصاد خلاق نقشی حیاتی در رشد اقتصادی و اجتماعی ایفا می‌کند. این بخش که شامل طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های فرهنگی، هنری و دیجیتال است، به‌عنوان منبعی برای ایجاد اشتغال، تولید ارزش اقتصادی و ارتقای فرهنگ شناخته می‌شود. براساس گزارش «چشم‌انداز اقتصاد خلاق ۲۰۲۴» که توسط کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل متحد (UNCTAD) منتشر شده، صنایع خلاق مانند تبلیغات، موسیقی، فیلم، بازی‌های ویدئویی و نشر، به لطف دیجیتالی‌سازی و

به‌کارگیری بیشتر به‌انجام برسانند. علاوه بر این، طراحی معماری در کشورهای در حال توسعه مانند چین، فیلیپین و هند در حال رشد است و حضور آن‌ها در میان ۱۰۰ شرکت برتر جهانی رو به افزایش است.

اقتصاد خلاق؛ پیشران رشد اقتصادی جهان

اقتصاد خلاق نقش مهمی در توسعه اقتصادی جهان دارد و با ارزش افزوده بالا و اشتغالزایی، به‌ویژه برای جوانان در حال گسترش است. طبق داده‌های یونسکو، این بخش سهمی ۳٫۱ درصدی از تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص می‌دهد و ۶٫۲ درصد از اشتغال جهانی را ایجاد کرده است. در کشورهای گروه ۲۰، سهم این بخش بین ۰٫۷ درصد تا ۳ درصد متغیر است. کشورهای در حال توسعه، به‌ویژه آن‌هایی که جمعیت جوان و دیجیتالی دارند، پتانسیل زیادی در توسعه این بخش دارند. براساس نظرسنجی آکتناد در سال ۲۰۲۴، اقتصاد خلاق در کشورهایی مانند اندونزی، فیلیپین و مصر سهم قابل توجهی از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص داده و در برخی کشورها تا ۱۲ درصد از اشتغال را به خود اختصاص داده است. این آمار نشان‌دهنده پتانسیل بالای صنایع خلاق در رفع چالش‌های توسعه پایدار، ایجاد فرصت‌های شغلی و تقویت تنوع فرهنگی است. از آنجا که کشورهای مختلف تعاریف متفاوتی از اقتصاد خلاق دارند، مقایسه دقیق آن‌ها دشوار است اما روند کلی نشان می‌دهد که این بخش در مسیر رشد است.

تبلیغات دیجیتال؛ تحولی در رفتار مصرف‌کنندگان

رشد دیجیتالی‌سازی و افزایش استفاده از پلتفرم‌های آنلاین، تبلیغات را به سمت دیجیتال سوق داده است. در سال ۲۰۲۳، هزینه‌های جهانی تبلیغات دیجیتال ۵۷٫۷ درصد از کل بازار تبلیغات را تشکیل داد. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۶، این سهم از ۶۰ درصد نیز عبور کند به‌ویژه تبلیغات در بازی‌های ویدئویی با رشد قابل توجهی مواجه بوده و انتظار می‌رود از ۷۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ به ۱۳۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۷ برسد. بازار آمریکای شمالی بزرگ‌ترین سهم را در هزینه‌های تبلیغات به خود اختصاص داده است، اما منطقه آسیا-اقیانوسیه با ۶۴ درصد سهم از تبلیغات دیجیتال، پیشتاز دیجیتالی‌سازی در این بخش است. افزایش دسترسی به اینترنت، توسعه تجارت الکترونیک و گسترش پلتفرم‌های اجتماعی مهم‌ترین عوامل این رشد هستند. این روند نشان می‌دهد که دیجیتالی‌سازی همچنان محرک اصلی رشد این صنعت خواهد بود.

معماری و طراحی داخلی همگرایی خلاقیت و فناوری

صنعت معماری در سال‌های اخیر با تحولات مهمی مواجه بوده است. گرایش به پروژه‌های مرتبط با پایداریست و در مان افزایش یافته و همزمان، پروژه‌های اداری کاهش یافته‌اند. شرکت‌های بزرگ معماری در سال ۲۰۲۲ درآمد ۹۷٫۴ میلیارد دلار را ثبت کردند که نسبت به سال‌های قبل روند افزایشی دارد. یکی از عوامل مهم در تحول این صنعت، پیشرفت‌های تکنولوژیکی نظیر واقعیت مجازی و هوش مصنوعی است. این فناوری‌ها به معماران امکان می‌دهند تا پروژه‌ها را با هزینه کمتر

به‌کارگیری بیشتر به‌انجام برسانند. علاوه بر این، طراحی معماری در کشورهای در حال توسعه مانند چین، فیلیپین و هند در حال رشد است و حضور آن‌ها در میان ۱۰۰ شرکت برتر جهانی رو به افزایش است.

پیش‌نیازهای سیاست‌گذاری برای توسعه اقتصاد خلاق

کشورها باید استراتژی‌های جامع و هدفمندی برای توسعه صنایع خلاق تدوین کنند. این استراتژی‌ها باید شامل حمایت از کارآفرینان، تقویت زیرساخت‌های دیجیتال و کاهش موانع تجاری باشد. برای مثال، کشورهای مانند کره جنوبی و بریتانیا با تدوین سیاست‌های حمایتی موفق شده‌اند به قدرت‌های پیشرو در اقتصاد خلاق تبدیل شوند.

حفظ حقوق مالکیت فکری برای حمایت از هنرمندان و تولیدکنندگان خلاق ضروری است. دولت‌ها باید با تقویت قوانین کپی‌رایت و نظارت بر اجرای آن‌ها، از آثار خلاقانه در برابر سرقت و نقض حقوق مالکیت فکری محافظت کنند. همکاری بین‌المللی نیز می‌تواند در این

به‌کارگیری بیشتر به‌انجام برسانند. علاوه بر این، طراحی معماری در کشورهای در حال توسعه مانند چین، فیلیپین و هند در حال رشد است و حضور آن‌ها در میان ۱۰۰ شرکت برتر جهانی رو به افزایش است.

چشم‌انداز آینده اقتصاد خلاق

تحلیل روندهای جهانی و تجارت بین‌المللی در صنایع خلاق نشان می‌دهد که این بخش، با استفاده از نوآوری و فناوری‌های نوین، به‌طور مستمر در حال رشد است. دیجیتالی‌سازی و ابزارهایی مانند هوش مصنوعی، نه تنها مدل‌های کسب‌وکار سنتی را متحول، بلکه فرصت‌های جدیدی برای اشتغال‌زایی، توسعه اقتصادی و افزایش تعاملات فرهنگی ایجاد کرده‌اند.

از تبلیغات دیجیتال و بازی‌های ویدئویی گرفته تا موسیقی و هنرهای تجسمی، تمام بخش‌های اقتصاد خلاق در سال‌های اخیر تغییرات گسترده‌ای را تجربه کرده و نقش خود را در اقتصاد جهانی پررنگ‌تر کرده‌اند. این تغییرات، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه که جمعیت جوان و پرساخت‌های در حال رشد دارند، فرصتی برای بهره‌برداری از پتانسیل‌های این بخش فراهم کرده است.

حال با توجه به این تحولات و روندهای برجسته، می‌توان نتیجه گرفت که اقتصاد خلاق نه‌تنها در زمان حال، بلکه در آینده نیز به یکی از محرک‌های اصلی اقتصاد جهانی تبدیل خواهد شد. اقتصاد خلاق در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین و پویاترین بخش‌های اقتصاد جهانی تبدیل شده است و نقشی کلیدی در رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و توسعه پایدار ایفا می‌کند. این بخش، که مجموعه‌ای

فناوری‌های نوین، ظرفیت قابل توجهی برای رشد اقتصادی، تنوع‌بخشی و توسعه پایدار دارند. طبق گزارش منتشرشده توسط سازمان ملل، صنایع خلاق سالانه حدود ۲٫۳ تریلیون دلار درآمد ایجاد می‌کنند و ۶٫۲ درصد از اشتغال جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. این آمار نشان‌دهنده تأثیر گسترده این بخش در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه است. تحولات جهانی نشان می‌دهد که فناوری‌های نوین مانند دیجیتالی‌سازی و هوش مصنوعی موتورهای اصلی رشد صنایع خلاق در سال‌های اخیر بوده‌اند. این فناوری‌ها باعث تغییر مدل‌های کسب‌وکار، ظهور پلتفرم‌های دیجیتال و افزایش تعاملات فرهنگی و تجاری شده‌اند. در همین حال، برخی صنایع مانند بازی‌های ویدئویی و موسیقی رشد فوق‌العاده‌ای را تجربه کرده‌اند و حتی از صنایع سنتی مانند فیلم و تلویزیون پیشی گرفته‌اند.

و کارایی بیشتر به‌انجام برسانند. علاوه بر این، طراحی معماری در کشورهای در حال توسعه مانند چین، فیلیپین و هند در حال رشد است و حضور آن‌ها در میان ۱۰۰ شرکت برتر جهانی رو به افزایش است.

فیلم و تلویزیون بازگشت‌گیشه‌ها و رشد استریمینگ

صنعت فیلم‌پس از افت شدید در دوران همه‌گیری، بهبود یافت و فروش گیشه جهانی در سال ۲۰۲۳ به ۳۳٫۹ میلیارد دلار رسید. چین با سهم ۲۳ درصدی از بازار جهانی، نقش کلیدی در رشد این صنعت ایفا می‌کند. در همین حال، رشد پلتفرم‌های استریمینگ مانند نتفلیکس و دیزنی پلاس به‌طور چشمگیری افزایش یافته و درآمد آن‌ها از تبلیغات و سرویس‌های «ویدئو به درخواست» نیز در حال رشد است. پیش‌بینی می‌شود که تا سال‌های آینده، درآمد تبلیغات این پلتفرم‌ها دو برابر شود. از سوی دیگر، پلتفرم‌های دیجیتال چالش بزرگی برای تلویزیون‌های سنتی ایجاد کرده‌اند که در سال‌های اخیر با کاهش درآمد مواجه بوده‌اند.

صنعت نشر از پلتفرم‌های اجتماعی تا اقتباس‌های سینمایی

صنعت نشر تحت تأثیر دیجیتالی‌سازی و شبکه‌های اجتماعی مانند تیک‌تاک رشد دوباره‌ای را تجربه کرده است. کاربران این پلتفرم‌ها با معرفی کتاب‌ها، فروش نسخه‌های چاپی را افزایش داده‌اند. اقتباس‌های سینمایی و تلویزیونی از آثار ادبی نیز به رونق این بازار کمک کرده است. به‌عنوان مثال، بازار مانگا به لطف بخش انیمه‌ها در پلتفرم‌های دیجیتال در سال ۲۰۲۲ به ۲٫۵ برابر رکورد قبلی خود رسید. این رشد نشان می‌دهد که همکاری بین صنایع نشر و رسانه می‌تواند به رشد اقتصادی هر دو بخش کمک کند.

موسیقی؛ استریمینگ در مرکز توجه

بازار موسیقی جهانی در سال ۲۰۲۳ به ۲۸٫۶ میلیارد دلار رسید که ۳٫۳ درصد آن از استریمینگ حاصل شد. سهم فروش فیزیکی موسیقی به ۱۷٫۸ درصد کاهش یافته و فناوری‌های جدید مانند هوش مصنوعی به بهبود کیفیت سرویس‌های استریمینگ کمک کرده‌اند. در کشورهای در حال توسعه، این بازار فرصت رشد بالایی دارد. مناطقی مانند آفریقا و آمریکای لاتین بیشترین نرخ رشد را تجربه کرده‌اند و چین و برزیل در میان ۱۰ بازار برتر جهانی موسیقی قرار دارند. در کشورهای در حال توسعه نیز پلتفرم‌های محلی مانند Boomplay در آفریقا توانسته‌اند بازار موسیقی را متحول کنند. رشد این بخش نه‌تنها به درآمدزایی کمک کرده، بلکه فرهنگ‌های محلی را نیز تقویت کرده است.

بازی‌های ویدئویی صنعتی بزرگ‌تر از فیلم و موسیقی

صنعت بازی‌های ویدئویی به‌عنوان پیشتاز صنایع خلاق، در سال

زمینه مفید باشد، زیرا بسیاری از مشکلات مالکیت فکری در تجارت بین‌المللی ریشه دارند.

بهبود زیرساخت‌های دیجیتال در کشورهای در حال توسعه، یکی از اولویت‌های اصلی برای توسعه اقتصاد خلاق است. دسترسی به اینترنت پرسرعت، آموزش دیجیتال و ایجاد پلتفرم‌های بومی می‌تواند به تولیدکنندگان محلی کمک کند تا به بازارهای جهانی دست یابند و از رقابت بین‌المللی عقب‌نمانند.

دولت‌ها می‌توانند با ارائه تسهیلات مالی، معافیت‌های مالیاتی و برنامه‌های حمایتی، به کارآفرینان خلاق و شرکت‌های کوچک در این حوزه کمک کنند. ایجاد مراکز نوآوری و شتابدهنده‌های خلاق نیز می‌تواند محیطی مناسب برای رشد ایده‌های جدید فراهم کند.

از فعالیت‌های فرهنگی، هنری و فناوری محور را دربر می‌گیرد، به لطف دیجیتال‌سازی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی مانند هوش مصنوعی، ظرفیت‌های بی‌سابقه‌ای برای ایجاد ارزش اقتصادی و اجتماعی فراهم کرده است.

گزارش «چشم‌انداز اقتصاد خلاق ۲۰۲۴» نشان می‌دهد صنایع خلاق توانسته‌اند علی‌رغم چالش‌هایی مانند همه‌گیری کرونا، همچنان جایگاه خود را در اقتصاد جهانی تثبیت کنند. صادرات کالا‌های خلاقانه نیز با وجود محدودیت‌های تجاری، به ۷۱۳ میلیارد دلار رسیده و نشان‌دهنده رشد تقاضا برای محصولاتمی مانند طراحی، هنرهای تجسمی و مد است. دیجیتالی‌سازی به‌عنوان یک محرک کلیدی، صنایع خلاق را متحول کرده و مدل‌های کسب‌وکار جدیدی مانند استریمینگ، بازی‌های ابری و تبلیغات دیجیتال را ایجاد کرده است. رشد فوق‌العاده‌ای در بخش‌هایی مانند بازی‌های ویدئویی مشاهده می‌شود که اکنون از مجموع صنایع فیلم و موسیقی درآمد بیشتری ایجاد می‌کنند. با وجود پیشرفت‌های چشمگیر، چالش‌هایی مانند تمرکز بازار، موانع تجاری و عدم توازن منطقه‌ای همچنان وجود دارد. کشورهای توسعه‌یافته همچنان سهم عمده‌ای در صادرات خدمات خلاقانه دارند، درحالی‌که کشورهای در حال توسعه، عمدتاً در صادرات کالا‌های خلاقانه پیشتازند. این نابرابری‌ها

از سوی دیگر، تجارت جهانی در حوزه کالاها و خدمات خلاقانه به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم تجارت بین‌المللی با روندی رو به رشد مواجه بوده است. صادرات جهانی خدمات خلاقانه در سال ۲۰۲۲ به ۱٫۴ تریلیون دلار رسید که تقریباً دو برابر صادرات کالا‌های خلاقانه بوده است. این آمار نشان می‌دهد خدمات خلاقانه، به‌ویژه در حوزه‌هایی مانند نرم‌افزار، تحقیق و توسعه و رسانه‌های دیجیتال، سهم بزرگی در تجارت جهانی دارند. با وجود این، صنایع خلاق همچنان بسا چالش‌هایی مانند تمرکز بازار، موانع تجاری و عدم توازن منطقه‌ای روبه‌رو هستند. کشورهای در حال توسعه اگرچه سهم قابل توجهی در صادرات کالا‌های خلاقانه دارند، اما در حوزه خدمات خلاقانه همچنان از کشورهای توسعه‌یافته عقب هستند. این گزارش به ما نشان می‌دهد که با توجه به ظرفیت‌های این بخش، اتخاذ سیاست‌های مناسب می‌تواند

از سوی دیگر، تجارت جهانی در حوزه کالاها و خدمات خلاقانه به‌عنوان یکی از بخش‌های مهم تجارت بین‌المللی با روندی رو به رشد مواجه بوده است. صادرات جهانی خدمات خلاقانه در سال

۲۰۲۳ درآمد ۲۲۷ میلیارد دلار را ثبت کرد. این میزان بیش از مجموع درآمد‌های صنایع فیلم و موسیقی است. توسعه فناوری‌های بازی ابری و همکاری بین صنایع بازی و موسیقی، مانند کنسرت‌های مجازی در فورتایت، به رشد این صنعت کمک کرده‌اند. پیش‌بینی می‌شود که درآمد بازی‌های ابری تا سال ۲۰۳۰ به ۹٫۳ میلیارد دلار برسد و کشورهای در حال توسعه مانند ترکیه و هند سریع‌ترین رشد را در این صنعت داشته باشند.

هنرهای تجسمی سرمایه‌گذاری پایدار در بازار جهانی هنر

بازار هنر جهانی با وجود نوسانات اقتصادی، در سال ۲۰۲۳ به ارزش ۶۵ میلیارد دلار رسید. ایالات متحده، چین، بریتانیا و فرانسه ۸۵ درصد از کل فروش جهانی را به خود اختصاص دادند. حضور فزاینده کلکسیونرهای آسیایی و رشد تجارت دیجیتال، فرصت‌های جدیدی برای بازار هنر ایجاد کرده است.

رشد صادرات جهانی خدمات و کالا‌های خلاقانه

صادرات خدمات خلاقانه در سال ۲۰۲۲ به ۱٫۴ تریلیون دلار رسید و سهم بیشتری نسبت به کالا‌های خلاقانه داشت. رشد صادرات خدمات خلاقانه مانند نرم‌افزار، تحقیق و توسعه و رسانه‌های دیجیتال عمدتاً به دلیل تقاضای بالا برای نرم‌افزار، بازی‌های ویدئویی و تحقیق و توسعه بوده است. البته تجارت خلاقانه در سطح جهانی نابرابر است. کشورهای توسعه‌یافته همچنان بیشترین سهم را در صادرات خدمات خلاقانه دارند، از آن‌ها در صادرات خدمات خلاقانه و کشورهای در حال توسعه در صادرات کالا‌ها پیشتازند. اما کشورهای در حال توسعه‌ای مانند چین و هند، در صادرات کالا‌های خلاقانه پیشتازند. چین به‌تهایی ۳۵ درصد از صادرات جهانی کالا‌های خلاقانه را به خود اختصاص داده است.

آسیا به‌ویژه چین، بخش مهمی از صادرات جهانی کالا‌های خلاقانه را به خود اختصاص داده است. یکی از چالش‌های اصلی تجارت بین‌المللی در اقتصاد خلاق، مسئله کپی‌رایت و حفاظت از حقوق مالکیت فکری است. بسیاری از هنرمندان در کشورهای در حال توسعه با مشکل نقض حقوق خود در بازارهای بین‌المللی مواجهند. علاوه بر این، نبود حمایت مالی کافی برای تولید محتوای خلاقانه، مانعی برای ورود این کشورها به زنجیره ارزش جهانی محسوب می‌شود.

آینده اقتصاد خلاق؛ همگرایی نوآوری و فناوری

دیجیتالی‌سازی به‌عنوان یکی از موتورهای اصلی رشد تجارت خلاقانه، فرصت‌های جدیدی برای همکاری بین‌المللی فراهم کرده است. پلتفرم‌های دیجیتال، دسترسی به بازارهای جهانی را برای هنرمندان و تولیدکنندگان آسان‌تر کرده‌اند. با رشد فناوری‌های نوین و افزایش تقاضا برای محتوای خلاقانه، اقتصاد خلاق بیش از هر

برای رفع موانع تجاری و تقویت تجارت خلاقانه، کشورها باید همکاری‌های بین‌المللی را افزایش دهند. امضای توافق‌نامه‌های

تجاری در حوزه اقتصاد خلاق، کاهش تعرفه‌ها و هماهنگ‌سازی قوانین کپی‌رایت می‌تواند به تسهیل تجارت بین‌المللی کمک کند. موانع تجاری و سیاست‌گذاری‌های ناکافی، اگرچه چالش‌هایی جدی برای اقتصاد خلاق ایجاد کرده‌اند، اما با برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری هدفمند، می‌توانند به فرصت‌هایی برای رشد و توسعه تبدیل شوند. همکاری دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و بخش خصوصی می‌تواند به کاهش این موانع و تسهیل دسترسی به بازارهای جهانی کمک کند. اقتصاد خلاق، با تمام ظرفیت‌های خود، یکی از ابزارهای کلیدی برای دستیابی به توسعه پایدار در جهان امروز است.

نشان می‌دهد که برای بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های اقتصاد خلاق، لازم است سیاست‌های هدفمند در زمینه رفع موانع تجاری، تقویت زیرساخت‌های دیجیتال و ترویج همکاری‌های بین‌المللی اتخاذ شود.

اقتصاد خلاق در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین و پویاترین بخش‌های اقتصاد جهانی تبدیل شده و نقشی کلیدی در رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و توسعه پایدار ایفا می‌کند. این بخش که مجموعه‌ای از فعالیت‌های فرهنگی، هنری و فناوری محور را دربر می‌گیرد، به لطف دیجیتال‌سازی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی مانند هوش مصنوعی، ظرفیت‌های بی‌سابقه‌ای برای ایجاد ارزش اقتصادی و اجتماعی فراهم کرده است.

در نهایت، اقتصاد خلاق با ترکیب نوآوری، فرهنگ و فناوری، نه‌تنها به یک عامل اصلی در رشد اقتصادی جهانی تبدیل شده، بلکه بستری برای تعاملات فرهنگی و اجتماعی فراهم کرده است. این روند نشان می‌دهد که آینده اقتصاد جهانی بیش از هر زمان دیگری به پویایی و پیشرفت‌های این بخش وابسته خواهد بود. سرمایه‌گذاری در صنایع خلاق، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی، تقویت تنوع فرهنگی و تحقق اهداف توسعه پایدار کمک کند.

به توسعه پایدار و رشد اقتصادی جهانی کمک کند.

اقتصاد خلاق با ترکیب نوآوری، فرهنگ و فناوری، نه‌تنها فرصت‌های جدیدی برای کسب‌وکارها و کارآفرینان ایجاد کرده، بلکه به بستری برای تعامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در سطح جهانی تبدیل شده است. این روند نشان می‌دهد که صنایع خلاق نقشی کلیدی در آینده اقتصاد جهانی ایفا خواهند کرد. اقتصاد خلاق نه‌تنها به رشد اقتصادی کمک می‌کند، بلکه ابزار قدرتمندی برای کاهش نابرابری‌ها و تقویت عدالت اجتماعی است. در کشورهای در حال توسعه، این بخش با ارائه فرصت‌های شغلی برای جوانان و زنان، بستر مناسبی برای پیشرفت اقتصادی و اجتماعی ایجاد کرده است. همچنین این صنعت با حمایت از تولید محتوای فرهنگی بومی نقش مهمی در حفظ و تقویت هویت فرهنگی ایفا می‌کند.

زمان دیگری به یک عامل اصلی در اقتصاد جهانی تبدیل شده است. سرمایه‌گذاری در این بخش می‌تواند راهی برای رشد اقتصادی پایدار و تقویت تعاملات فرهنگی در سطح جهانی باشد. اقتصاد خلاق، علی‌رغم رشد سریع و پتانسیل بالای خود در ایجاد ارزش اقتصادی و فرهنگی، با چالش‌های متعددی در سطح جهانی روبه‌رو است.

این موانع، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، مانعی جدی برای بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های این بخش به شمار می‌روند. در ادامه، مهم‌ترین موانع تجاری و نیازهای سیاست‌گذاری برای رفع آن‌ها بررسی می‌شوند.

بسیاری از کشورهای در حال توسعه با تعرفه‌های بالا برای صادرات کالا‌های خلاقانه روبه‌رویند. برای مثال، محصولات فرهنگی مانند فیلم، موسیقی و آثار هنری اغلب تحت تأثیر قوانین سخت‌گیرانه وارداتی قرار دارند که هزینه‌های صادرات را افزایش می‌دهند. همچنین پیچیدگی‌های مقرراتی، مانند ثبت کپی‌رایت یا اخذ مجوزهای تجاری، زمان‌بر بوده و تولیدکنندگان را از رقابت مؤثر در بازارهای بین‌المللی بازمی‌دارد.

زیرساخت‌های دیجیتال که یکی از ستون‌های اصلی اقتصاد خلاق مدرن است، در بسیاری از کشورهای در حال توسعه ناکافی یا غیرقابل دسترس است. این کمبود نه‌تنها مانع از دسترسی هنرمندان و تولیدکنندگان محلی به بازارهای جهانی می‌شود، بلکه توان رقابتی این کشورها را نیز کاهش می‌دهد. پلتفرم‌های دیجیتال جهانی مانند نتفلیکس و اسپاتیفای که به افزایش صادرات خدمات خلاقانه کمک می‌کنند، به زیرساخت‌های پیشرفته اینترنتی نیاز دارند؛ درحالی‌که کشورهای کم‌درآمد اغلب با سرعت اینترنت پایین و دسترسی محدود به فناوری‌های نوین مواجهند. یکی دیگر از چالش‌های جدی، نبود حمایت مالی کافی برای کارآفرینان خلاق است. بسیاری از هنرمندان و شرکت‌های کوچک خلاقانه در کشورهای در حال توسعه به منابع مالی و سرمایه‌گذاری‌های لازم برای توسعه پروژه‌های خود دسترسی ندارند. این محدودیت باعث می‌شود ایده‌های خلاقانه در مرحله اجرا متوقف شوند و نتوانند به بازارهای جهانی راه یابند.

یکی از بزرگ‌ترین موانع تجارت در اقتصاد خلاق، مسئله نقض حقوق مالکیت فکری (IP) است. در کشورهای در حال توسعه، نبود قوانین کافی یا اجرای ضعیف آن‌ها باعث می‌شود آثار خلاقانه به‌راحتی کپی یا سرقت شوند. این چالش، علاوه بر کاهش انگیزه تولیدکنندگان، اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی را نیز کاهش می‌دهد و مانعی برای رشد تجارت خلاقانه محسوب می‌شود.

بازار اقتصاد خلاق، به‌ویژه در حوزه خدمات دیجیتال، با تمرکز بالا و تسلط شرکت‌های بزرگ چندملیتی مانند گوگل، آمازون و دیزنی مواجه است. این تمرکز باعث می‌شود تولیدکنندگان کوچک‌تر، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، با رقابت ناعادلانه مواجه شوند. علاوه بر این، مدل‌های تجاری شرکت‌های بزرگ اغلب به نفع بازارهای توسعه‌یافته طراحی شده‌اند و به تولیدکنندگان محلی در کشورهای کم‌درآمد فرصتی برای رقابت نمی‌دهند.

برای رفع موانع تجاری و تقویت تجارت خلاقانه، کشورها باید همکاری‌های بین‌المللی را افزایش دهند. امضای توافق‌نامه‌های

تجاری در حوزه اقتصاد خلاق، کاهش تعرفه‌ها و هماهنگ‌سازی قوانین کپی‌رایت می‌تواند به تسهیل تجارت بین‌المللی کمک کند.

موانع تجاری و سیاست‌گذاری‌های ناکافی، اگرچه چالش‌هایی جدی برای اقتصاد خلاق ایجاد کرده‌اند، اما با برنامه‌ریزی دقیق و سرمایه‌گذاری هدفمند، می‌توانند به فرصت‌هایی برای رشد و توسعه تبدیل شوند. همکاری دولت‌ها، سازمان‌های بین‌المللی و بخش خصوصی می‌تواند به کاهش این موانع و تسهیل دسترسی به بازارهای جهانی کمک کند. اقتصاد خلاق، با تمام ظرفیت‌های خود، یکی از ابزارهای کلیدی برای دستیابی به توسعه پایدار در جهان امروز است.

نشان می‌دهد که برای بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌های اقتصاد خلاق، لازم است سیاست‌های هدفمند در زمینه رفع موانع تجاری، تقویت زیرساخت‌های دیجیتال و ترویج همکاری‌های بین‌المللی اتخاذ شود.

اقتصاد خلاق در سال‌های اخیر به یکی از مهم‌ترین و پویاترین بخش‌های اقتصاد جهانی تبدیل شده و نقشی کلیدی در رشد اقتصادی، اشتغال‌زایی و توسعه پایدار ایفا می‌کند. این بخش که مجموعه‌ای از فعالیت‌های فرهنگی، هنری و فناوری محور را دربر می‌گیرد، به لطف دیجیتال‌سازی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی مانند هوش مصنوعی، ظرفیت‌های بی‌سابقه‌ای برای ایجاد ارزش اقتصادی و اجتماعی فراهم کرده است.

در نهایت، اقتصاد خلاق با ترکیب نوآوری، فرهنگ و فناوری، نه‌تنها به یک عامل اصلی در رشد اقتصادی جهانی تبدیل شده، بلکه بستری برای تعاملات فرهنگی و اجتماعی فراهم کرده است. این روند نشان می‌دهد که آینده اقتصاد جهانی بیش از هر زمان دیگری به پویایی و پیشرفت‌های این بخش وابسته خواهد بود. سرمایه‌گذاری در صنایع خلاق، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، می‌تواند به ایجاد فرصت‌های شغلی، تقویت تنوع فرهنگی و تحقق اهداف توسعه پایدار کمک کند.

